

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट मिति २०८१/११/०९ गते सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएको मुद्दाहरूको विवरण:-

सि.नं.	प्रतिवादीहरू	मुद्दा	आयोगको माग दावी तथा विशेष अदालतको फैसला	विशेष अदालतको फैसला र आधार	आयोगबाट सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएका आधारहरू
१	तारा प्रसाद सापकोटा, नवकुल शर्मा, Dev International Pvt. Ltd., सोको संचालक शेरबहादुर वस्नेत र सरन कुमार खरेल (मुद्दा नं. ०८०-CR-०१३९) मिति २०८१।०२।०७	राजस्व चुहावट गर्ने उद्योग, सरकारी लिखत कीर्ते र गलत प्रतिवेदन दिई भ्रष्टाचार गरेको ।	आयोगको माग दावी बिराटनगर भन्सार कार्यालयका तत्कालिन प्रमुख भन्सार अधिकृत तारा प्रसाद सापकोटा र भन्सार अधिकृत नवकुल शर्माको हकमा : - यी प्रतिवादीहरूले भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ७ को खण्ड (घ) बमोजिमको कसुरको सोही ऐनको दफा २१ बमोजिमको उद्योगको कसुर गरेको पुष्टि भएको हुदाँ उक्त कसूरमा निज प्रतिवादीहरूलाई विगो रु.८४,५५,६०५/- (अक्षरुपि चौरासी लाख पचपन्न हजार छ सय पाँच) कायम गरी सोही ऐनको दफा ७ र दफा २१ बमोजिम सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) र सोही ऐनको दफा ७ बमोजिमको सजायलाई आधार मानी सोही ऐनको दफा २१ बमोजिम आधा सजाय हुन मागदावी लिएको, - प्रज्ञापन दर्ता नं ७२६ सरकारी कागजात नष्ट/नोक्सान गर्ने गराउने कसुर गरे गराएको पुष्टि भएकोले भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १२ बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा १२ बमोजिम सजाय हुन, - साथै, यी प्रतिवादीहरूले प्रज्ञापन दर्ता नं ७२६ मा उल्लेखित सामान भन्सार यार्डमा हुँदा हुदै सामान आइन्पुगेको भन्ने गलत प्रतिवेदन तयार गरे गराएको देखिई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिमको समेत कसुर गरेको पुष्टि भएको उक्त कसूरमा निज प्रतिवादीहरूलाई सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम समेत सजाय हुन मागदावी लिएको । Dev International Pvt. Ltd. , सोको संचालक शेरबहादुर वस्नेत र भन्सार प्रतिनिधी सरन कुमार खरेलको हकमा : - प्रतिवादीहरू Dev International Pvt. Ltd. तथा सोको संचालक शेरबहादुर वस्नेत, सरन कुमार खरेलले गरेको उक्त कार्य मूल प्रतिवादीहरू तारा प्रसाद सापकोटा र नवकुल शर्माले गरेको भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ७ को खण्ड (घ) बमोजिमको कसुर जन्य कार्यको सोही ऐनको दफा २१ बमोजिमको उद्योगको कसुरको मतियार भई सोही ऐनको दफा २२ बमोजिमको कसुर गरेकोले उक्त कसूरमा विगो रु.८४,५५,६०५/- (अक्षरुपि चौरासी लाख पचपन्न हजार छ सय पाँच) कायम गरी सोही ऐनको दफा ७, दफा २१ र	प्रतिवादीहरू आरोपित कसूरमा ईन्कार रही बयान गरेको देखिएको । (ख) तारा प्रसाद सापकोटा र नवकुल शर्माले एम ७२६ र एम ४०५७ दुवै प्रज्ञापनपत्रमा भन्सार एजेन्ट प्रतिनिधिले घोषणा गरेको सामानको मूल्य ७३,४३२.४६ अमेरिकी डलर रहेकोमा पछिल्लो प्रज्ञापनपत्र नं. एम ४०५७ मा मालवस्तुको जाँचपास गरी मूल्य ८६,९०९ अमेरिकी डलर थप गरी राजश्व असुल गरेको देखिँदा राजश्व असुल नगरी कसूर गर्ने मनसाय नदेखिएकोले आरोप दावीको राजश्व असुल नगर्ने कसूरको उद्योग गरेको भन्ने दावी पुग्न सकेन । (ग) प्रज्ञापन पत्र m ७२६ रद्ध/डिलिट गरेको दावी रहेकोमा उक्त प्रज्ञापन पत्र सिस्टमबाट डिलिट भएको नदेखिएकोले यी प्रतिवादीहरू तारा प्रसाद सापकोटा र नवकुल शर्माले बदनियत राखी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १२ बमोजिम सरकारी कागजात नष्ट/नोक्सान गर्ने गराउने कसुर भएको तथा सोही ऐनको दफा १९ को दफा (२) बमोजिमको समेत कसुर गरेको पुष्टि दावी पुग्न सकेन । (घ) मुख्य प्रतिवादीहरू तारा प्रसाद सापकोटा र नवकुल शर्मा उपरको आरोपदावी स्थापित हुन नसकेकोले सोही आधारमा प्रतिवादीहरू Dev International Pvt. Ltd. तथा सोको संचालक शेरबहादुर	- मिसिल संलग्न तथ्य प्रमाण, उजुरी निवेदन, प्रतिवादीहरूको बयान, बुझिएका मानिसहरूको कागज, शंकितहरूको बयान, भन्सार कार्यालय बिराटनगर र भन्सार विभागबाट प्राप्त पत्र, अर्थ मन्त्रालयबाट गठित छानबिन समितिको संयोजक सुमन दाहाल समेतको प्रतिवेदन, भन्सार विभागबाट गठित छानबिन समितिका अनन्त प्रसाद तिमिसनाको प्रतिवेदन, कल डिटेल रेकर्ड (CDR), प्रतिवेदक तथा साक्षीहरूले गरेको वकपत्र समेतको आधार प्रमाणहरूबाट मिति २०७९/०९/२० गते (२०२३/०१/०४) गते बिराटनगर भन्सार कार्यालयमा Dev International Pvt. Ltd. ले चीनबाट पैठारी गरेको विभिन्न किसिमका तयारी कपडा एवं जुत्ता लगायतका मालवस्तुको भन्सार जाँचपासको लागी प्रज्ञापन पत्र नं. M ७२६ को प्रज्ञापन पत्रबाट ASYCUDA प्रणालीमा भन्सार एजेन्ट ४२३ को प्रतिनिधी सरन कुमार खरेलले US Dollar ७३,४३२.४६ (यु.एस. डलर त्रिहत्तर हजार चार सय बत्तिस दशमलव छयालिस) रकम मुल्याङ्कन गरी गराई निवेदन दिए पश्चात सोही मितिमा नै सो प्रज्ञापनपत्रमा उल्लेख गरेको सामानको मूल्य कम भएको भनि भन्सार विभाग काठमाण्डौमा जानकारी गराएको र विभागबाट नियमित follow up को कारणले कम मूल्यमा भन्सार पास नभए पश्चात भन्सार यार्डमा सामान हुदा हुदै सामान आइन्पुगेको भन्ने गलत प्रतिवेदन तयार गरी गराई सोही प्रतिवेदनको आधारमा मिति २०७९/०९/२६ (२०२३/०१/१०) गते सो प्रज्ञापनपत्र डिलिट/रद्द गरे गराएको देखिन्छ । - प्रज्ञापनपत्र नं. M ७२६ Date ०४-०१-२०२३ को प्रज्ञापन पत्र बिराटनगर भन्सार कार्यालयमा मिति २०७९/०९/२० (Date ०४-०१-२०२३) गते भन्सार एजेन्टको प्रतिनिधि सरन कुमार खरेल मार्फत दर्ता भएको देखिन्छ । बिराटनगर भन्सार कार्यालयमा दर्ता भएको प्रज्ञापन पत्र नम्बर M ७२६ फारम रद्द गर्ने कार्यमा प्रक्रियाको पूर्ण पालना नभएको, भन्सार यार्ड/गोदाममा मालवस्तु दाखिला भएको अवस्थामा समेत चीनबाट चलान नै नभएको भनी उल्लेख गरेको, पटक-पटक जाँचपास गर्ने भन्सार अधिकृत तथा जाँचकीको नाम परिवर्तन गर्ने र प्रज्ञापनपत्र रद्द गर्ने यथेष्ट आधार नदेखिएको भन्ने समेत व्यहोराको प्रज्ञापन पत्र M ७२६ रद्द गरेको सम्बन्धमा छानबिन गर्न भन्सार विभागबाट खटाईएका शाखा अधिकृत अनन्त प्रसाद तिमिसनाले मिति २०७९/१०/१० गते भन्सार विभागमा प्रतिवेदन पेश गरेको र सोही विषयमा छानबिन गर्न नेपाल सरकार (मा.उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्रीस्तर) बाट मिति २०७९।१०।११ मा समिति गठन भएकोमा सो समितिबाट समेत सोही बेहोराको प्रतिवेदन पेश भई यी प्रतिवादी तारा प्रसाद सापकोटा समेतलाई तत्काल जिम्मेबारीबाट हटाएको भन्ने अर्थ मन्त्रालयको च.नं.१३९०, मिति २०७९/११।१४ गतेको पत्र रहेको देखिन्छ । - उक्त एम नं. ७२६ को प्रज्ञापन पत्र पेश भएपछि प्रमुख भन्सार अधिकृतको निर्देशनमा मालवस्तुहरूको चेकजाँच गरिएको प्रतिवेदन पेश गरेको, फाराम हटाउने भनी लिखित निर्णय गरिसकेपछि कार्यालयले गरेको लिखित निर्णय कार्यान्वयन गर्न सिस्टममा क्लिक गरेको हो भनी उक्त बिराटनगर भन्सार कार्यालयमा तत्काल कार्यरत हिमालय दाहाल, अरुण पौडेल, ईश्वर कुमार खत्री के.सी. र रमेश बहादुर शाह समेतले अदालतमा उपस्थित भई आफ्नो मौकामा लेखाएको बेहोरालाई पुष्टि हुने गरी वकपत्र गरेको देखिन्छ । - देव इन्टरनेशनल प्रा.लि. ले पैठारी गरेको सो Consignment मा CTD No. १०४५१७४ को बिल बिजक, Packing List अनुसार ५९८ पोका मध्ये उक्त प्रज्ञापन दर्ता नं ७२६ पेश गर्दाको अवस्थामा ४१३ पोका सामान भन्सार यार्डमा आएको भन्ने ट्रान्स नेपाल फ्रेट सेर्विसेस प्रा.लि. को पत्र तथा गेट इन्ट्रीबाट

		दफा २२ बमोजिम सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) बमोजिमको सजाय सोही ऐनको दफा २२ बमोजिम मुख्य प्रतिवादीहरु तारा प्रसाद सापकोटा र नवकुल शर्मालाई हुने सजाय बराबर सजाय हुन, साथै, यी प्रतिवादीहरुले सोही ऐनको दफा १२ र दफा १९ को उपदफा (२) को कसुरको समेत मतियार भई कसुर गरेकोले सोही ऐनको दफा १२ र दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम हुने सजायमा सोही ऐनको दफा २२ बमोजिम मूल प्रतिवादीहरुलाई हुने सजाय बराबर सजाय गरी पाउन समेतको मागदावी लिइएको । अदालतको फैसला यी प्रतिवादिहरुले आरोपदावीको कसुरबाट सफाई पाउने ठहर गरी विशेष अदालतबाट फैसला भएको देखिन्छ ।	वस्नेत, सरन कुमार खरेलले मूल कसुरदारले गरेको उक्त कसुरको मतियार भई कसुर गरेको भन्ने आरोपदावी समेत पुग्न सकेन भनी यी प्रतिवादीहरुलाई आरोपदावीको कसुरबाट सफाई दिने ठहर भई विशेष अदालतबाट फैसला भएको छ ।	देखिएकोमा न्यून मूल्यांकनमा भन्सार पास गराई राजश्व हिनामिना गर्ने गलत उद्देश्यले तयार गरेको उक्त प्रज्ञापन दर्ता नं ७२६ लाई रद्द गर्ने उद्देश्यले सामान नआई पुगेको भन्ने गलत बेहोरा लेखि लेखाई प्रज्ञापनपत्र नं M७२६ रद्द गरी पाउँ भनी पैठारीकर्ताको तर्फबाट भन्सार एजेन्ट सरन कुमार खरेलले निवेदन पेश गरेको र भन्सार गोदाममा उक्त मालवस्तुको अवस्था चेकजाँच गर्दा निवेदनमा उल्लेख भए अनुसार मालवस्तु नभेटिएको हुँदा निवेदकको निवेदन अनुसार हुन भनी गलत बेहोराको प्रतिवेदन भन्सार अधिकृत नवकुल शर्माले प्रमुख भन्सार अधिकृत समक्ष पेश गरेको देखिएबाट यी प्रतिवादीहरुले आरोपित भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिमको गलत प्रतिवेदन दिएको कसूर गरेको र सोही मितिमा नै प्रमुख भन्सार अधिकृत तारा प्रसाद सापकोटाले निर्णय गरी सरकारी कार्यालयमा रहेको सरकारी कागज उक्त प्रज्ञापन पत्र दर्ता नं ७२६ सिस्टमबाट डिलिट गरी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १२ बमोजिमको सरकारी कागजात नष्ट/नोक्सान गर्ने गराउने कसुर गरेको निर्विवाद रूपमा पुष्टि भएकोमा निजहरुलाई सफाई दिने ठहर गरी भएको फैसला त्रुटिपूर्ण छ । - उक्त सामान आयातकर्ता कम्पनी Dev International Pvt. Ltd. ले आयात गरेको सामनको नियमानुसार जम्मा USD १,६०,३४१.४६ (यु.एस डलर एक लाख साठी हजार तीन सय एकचालिस दशमलव छयालिस) रकम भन्सार राजस्व लाग्ने भन्ने तथ्य मिसिल संलग्न आयात गरिएका सामानहरुको विल विजक समेतका आधार प्रमाणहरुबाट निर्विवाद रूपमा पुष्टी भएको छ । यी प्रतिवादीहरु तारा प्रसाद सापकोटा, नवकुल शर्मा, Dev International Pvt. Ltd. तथा सोको संचालक शेरबहादुर वस्नेत, भन्सार एजेन्ट सरन कुमार खरेलले प्रचलित कानून बमोजिम राजश्व निर्धारण गर्दा/वस्तु मुल्याङ्कन गर्दा पेस भएको प्रज्ञापन पत्रको वस्तुको गुणस्तर फरक पारी पार्न लगाई प्रज्ञापन पत्र नं.M७२६ मा कम मूल्य घोषणा गरी गराएकोमा भन्सार विभागको उपस्थित, अर्थ मन्त्रालयको छानविन समितिसमेत उपस्थितिको कारणले गर्दा मात्र सामानको जम्मा USD १,६०,३४१.४६ रकम राजश्व निर्धारण गरी जाँचपास भएको पुष्टि भएकोले प्रज्ञापनपत्र नं.M७२६ को आधारमा नै मालवस्तु जाँचपास भएको भए पैठारीकर्तालाई जम्मा ने रु.८४,५५,६०५(चौरासी लाख पचपन्न हजार छ सय पाँच) गैरकानूनी लाभ र नेपाल सरकारको राजश्व चुहावट भई नोक्सान हुने पुष्टि भएको देखिएकोबाट निज प्रतिवादीहरु तारा प्रसाद सापकोटा, नवकुल शर्माले आरोपित भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ७ को खण्ड (घ) बमोजिमको कसुरको सोही ऐनको दफा २१ बमोजिमको राजश्व चुहावट गर्ने उद्योगको कसुर गरेको निर्विवाद रूपमा पुष्टि भएको तथा सरन कुमार खरेल, Dev International Pvt. Ltd., र सोको संचालक शेरबहादुर वस्नेतले उक्त मूल कसुरदारहरुले गरेको गलत प्रतिवेदन दिएको, सरकारी कागजात नष्ट/नोक्सान गर्ने गराउने र राजश्व चुहावट गर्ने उद्योगको कसुरको सोही ऐनको दफा २२ बमोजिमको मतियारको कसूर गरेको निर्विवाद रूपमा पुष्टि भएकोमा निज प्रतिवादीहरुलाई सफाई दिने ठहर गरी भएको फैसला त्रुटिपूर्ण छ । - अतः माथि विवेचित उल्लिखित आधार, कारण र मिसिल संलग्न प्रमाणहरुबाट यी प्रतिवादीहरुले आरोप दावी बमोजिमको कसूर गरेको स-प्रमाण पुष्टी भएको अवस्थामा यी प्रतिवादीहरु तारा प्रसाद सापकोटा, नवकुल शर्मा, Dev International Pvt. Ltd., सोको संचालक शेरबहादुर वस्नेत र सरन कुमार खरेललाई आरोप मागदावी बमोजिम सजाय गर्नुपर्नेमा सफाई दिने गरी भएको फैसला त्रुटिपूर्ण देखिएकोले प्रस्तुत फैसला उपर सर्वोच्च अदालत समक्ष पुनरावेदन गर्ने ।
--	--	--	--	--